

Аналіз регуляторного впливу
проекту рішення виконавчого комітету Люботинської міської ради
«Про встановлення тарифів на платні послуги по
КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Люботинської міської ради
Харківської області»

Аналіз регуляторного впливу до проекту рішення виконавчого комітету Люботинської міської ради «Про встановлення тарифів на платні послуги по КНП «ЦПМСД» ЛМР ХО» підготовлений відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 №308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта», з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань впродовж одного місяця.

I. Визначення проблеми

Відповідно до п.п.2 ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено право виконавчих органів міських рад встановлювати тарифи на платні послуги, що надають заклади охорони здоров'я комунальної форми власності.

В умовах дефіциту бюджетних коштів, необхідно враховувати, що важливим джерелом додаткових коштів для системи охорони здоров'я є платні послуги, які надаються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 №1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах».

Розпорядження КМУ від 30.11.2016 №1013-р схвалена концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я України. Вона закріплює модель національного солідарного медичного страхування зі 100% покриттям громадян. Регулюватиме стосунки між лікарем та пацієнтом створений єдиний національний замовник – Національна служба здоров'я України, який плануватиме та закуповуватиме медичні послуги для громадян, контрагуватиме медичні заклади, оцінюватиме та контролюватиме якість послуг, підтримуватиме електронну систему збору та обміну медичною інформацією тощо. Держава впроваджує поняття гарантованого пакету медичної допомоги. Йдеться про чітко визначений набір медичних послуг та ліків, право на отримання якого матимуть всі без винятку громадяни України. Гарантований пакет медичної допомоги щороку переглядатиметься та публікуватиметься.

Тарифи на платні послуги визначені на підставі поданих закладами охорони здоров'я міста розрахункових матеріалів відповідно до нормативно-правових актів України з питань ціноутворення, а саме: Закону України «Про ціни і ціноутворення», Податкового кодексу України, інших нормативно-правових актів, на підставі яких визначається повна собівартість послуги, та положення про платні медичні послуги по КНП «ЦПМСД» ЛМР ХО.

Тарифи на платні медичні послуги формуються закладом охорони здоров'я із застосуванням нормативно-витратного методу на підставі державних і галузевих норм оплати праці, норм часу, норм використання матеріальних ресурсів, цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення та витрат, пов'язаних з управлінням і обслуговуванням закладу тощо. Ці тарифи встановлюються без прибутку. Порядок застосування тарифів на платні послуги з медичного обслуговування не є предметом регулювання цього проекту рішення.

Проблема – невідповідність тарифів на послуги, які можуть надавати заклади охорони здоров'я міста, економічно обґрунтованому рівню та неврегульованість платежів в закладах.

Базою для визначення вартості медичних послуг були розрахунки фактичних витрат за дев'ять місяців 2020 року та планові показники 2021 року. Чинні тарифи не враховують темпи підвищення заробітної плати працівників медичних установ, зростання цін на медикаменти, вироби медичного призначення, реактиви та інші предмети і матеріали, які входять до складу прямих витрат, зростання витрат на оплату комунальних послуг та інших накладних витрат, тощо.

Крім того, було придбане нове сучасне обладнання для закладів і його використання дозволяє розширити асортимент послуг; заходи з оптимізації видатків закладів охорони здоров'я.

застосування сучасних технологій обслуговування і новітнього обладнання дозволило зменшити вартість окремих послуг.

Тарифи на платні медичні послуги економічно обґрунтовуються та встановлюються виходячи з фактичних витрат на кожну послугу окремо. Кошти, які будуть отримані від надання платних послуг, будуть використані на заходи, пов'язані з організацією надання послуг, а також для відновлення матеріально-технічної бази закладів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки не будуть використані повноваження виконавчого комітету Люботинської міської ради щодо регулювання цін (тарифів). Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів.

- затвердити тарифи на платні послуги закладам охорони здоров'я міста у новій редакції шляхом прийняття нового рішення виконавчого комітету.

II. Цілі державного регулювання

Запропонований регуляторний акт спрямований на врегулювання тарифів на платні послуги, які надаються закладами охорони здоров'я міста; створення додаткових умов для розширення асортименту платних медичних послуг на законних підставах і, як результат, зменшення навантаження на міський бюджет.

Регульовані тарифи на платні медичні послуги стосуються тільки тих медичних послуг, що надаються комунальними медичними закладами.

Головна ціль даного регуляторного акта – надання якісних послуг за економічно обґрунтованими тарифами фізичним та юридичним особам, а також:

- реалізація повноважень виконавчого комітету, наданих Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», щодо недопущення необґрунтованого зростання вартості медичних послуг;

- залучення альтернативних та дозволених законодавством джерел фінансування закладів охорони здоров'я міста;

- забезпечення прозорості при розрахунках із страховими компаніями, суб'єктами господарювання за договорами, громадянами, іноземними громадянами за переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року №1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах»;

- необхідність запровадження економічно обґрунтованих тарифів на медичні послуги, які слугуватимуть визначенню необхідних коштів для фінансування медичних закладів при розрахунках за медичну допомогу населенню, що оплачується державою.

Для виживання на ринку послуг при конкуренції з недержавним сектором охорони здоров'я, комунальні медичні заклади повинні використовувати найновітніші досягнення медичної науки і практики для успішного вирішення проблем діагностики, профілактики та лікування виявлених захворювань. Це необхідно для своєчасного проведення підвищення кваліфікації персоналу, поліпшення необхідного рівня матеріально-технічного забезпечення та інших показників, які гарантують надання якісних послуг населенню. Виконання цих завдань можливе лише за умови наявності необхідних коштів, одним з джерел їх надходження є платні медичні послуги.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей.

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити розмір тарифів на послуги, що надають заклади охорони здоров'я міста без змін.
Альтернатива 2	Відміна державного регулювання тарифів на послуги, що надають заклади охорони здоров'я міста, тобто залишити формування тарифів у вільному режимі ціноутворення (скасувати чинні тарифи на послуги та не затверджувати нові)
Альтернатива 3	Прийняти даного регуляторного акту, що передбачає затвердження економічно обґрунтованих тарифів на послуги, що надають заклади охорони здоров'я міста

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Реалізація владних повноважень, прозорий механізм розрахунків за отримані платні медичні послуги	Залишення тарифів на платні медичні послуги без змін призведе до проблем, пов'язаних з виплатою заробітної плати працівникам закладів, зі сплатою обов'язкових податків та зборів в бюджет, з придбанням медикаментів та реактивів, тощо: Збільшуються зобов'язання міського бюджету щодо часткового покриття витрат закладів за надання послуг з медичного обслуговування за рахунок загального фонду бюджету замість спрямування цих коштів на придбання нового обладнання та устаткування, тощо
Альтернатива 2	Відсутні	Суперечить вимогам Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»; відсутність контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері надання платних медичних послуг, можливість запровадження корупційних схем шляхом вимагання плати за отримані послуги у вигляді благодійних внесків, розмір яких визначається суб'єктивно
Альтернатива 3	Реалізація владних повноважень у сфері ціноутворення та регулювання цін, здійснення контролю за формуванням економічно обґрунтованих тарифів, прозорий механізм розрахунків за отримані платні медичні послуги, зміцнення довіри до влади за рахунок прозорості дій	Витрати, пов'язані з офіційним оприлюдненням регуляторного акту. Можливе зростання соціальної напруги на початковому етапі застосування вищого рівня тарифів.

Враховуючи, що при встановленні запропонованих тарифів на послуги заклади матимуть змогу покривати всі витрати по їх наданню, покращувати кваліфікаційний рівень фахівців та забезпечувати необхідний рівень матеріально-технічного забезпечення, єдиним способом розв'язання вищезазначеної проблеми є видання зазначеного регуляторного акту.

Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та забезпечує поступове досягнення встановлених цілей.

Запропонований спосіб відповідає діючому законодавству та сприяє покращенню результатів фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я міста.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей.

Зазначена форма державного регулювання немає альтернатив оскільки згідно із ст.6 Закону України «Про ціни і ціноутворення» органи місцевого самоврядування забезпечують реалізацію державної цінової політики у межах повноважень, визначених законом. Державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень. Відповідно до п.п.2 п.а ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено право виконавчих органів міських рад встановлювати тарифи на платні послуги, що надають заклади охорони здоров'я комунальної форми власності.

Отже, за вирішення проблеми приймається встановлення тарифів на послуги, запропоновані проектом рішення виконавчого комітету Люботинської міської ради «Про встановлення тарифів на платні послуги по КНП «ЦПМСД» ЛМР ХО» на економічно обґрунтованому рівні.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	У разі залишення тарифів на рівні, нижче економічно обґрунтованого рівня, частково вирішується проблема реалізації державної цінової політики, але матимуть місце зобов'язання місцевих бюджетів за відшкодування закладу охорони здоров'я різниці між економічно обґрунтованими та встановленими тарифами
Альтернатива 2	1	Оскільки тарифи на платні медичні послуги підлягають державному регулюванню органами місцевого самоврядування, за допомогою ринкових механізмів проблема не може бути розв'язана без відповідних змін законодавчої бази
Альтернатива 3	3	Оптимальний варіант збалансування інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання. Цілі прийняття регуляторного акту будуть досягнуті майже повною мірою. Разом з тим довготривала процедура затвердження тарифів та відсутність можливості швидко змінювати розмір плати за послуги (у разі зростання рівня заробітної плати, тарифів на комунальні послуги та інших витрат) впливатиме на несвоєчасне покриття витрат закладів охорони здоров'я, які включаються до собівартості послуг

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Прозорий механізм застосування тарифів	Збиткова діяльність закладів охорони здоров'я міста; зобов'язання місцевих бюджетів за відшкодування різниці між економічно обґрунтованими та встановленими тарифами; погіршення якості наданих послуг	Не суперечить чинному законодавству, але не враховує інтереси жодної із сторін у повному обсязі
Альтернатива 2	Відсутні	Непрозорий механізм розрахунків за надані послуг з медичного обслуговування, необґрунтоване підвищення тарифів, надмірна плата суб'єктів господарювання та населення за надані послуги	Суперечить чинному законодавству, не враховує інтереси жодної із сторін

Альтернатива 3	Прозорий механізм застосування тарифів, контроль за формуванням економічно обґрунтованих тарифів. Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.	Оплата за отримані платні медичні послуги за економічно обґрунтованими тарифами	Реалізація належним чином владних повноважень, оптимальне врахування інтересів кожної із сторін. Цілі регуляторного акту будуть досягнуті майже повною мірою.
----------------	--	---	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Аргументи для переваги відсутні. Причина для відмови від цієї альтернативи є зобов'язання місцевих бюджетів за відшкодування різниці в тарифах, створення передумов для погіршення якості наданих платних медичних послуг. Не сприяє розв'язанню визначеної проблеми.	X
Альтернатива 2	Аргументи для переваги відсутні. Відмова від цієї альтернативи дозволить реалізувати владні повноваження та запобігти проявам корупції шляхом вимагання від громадян плати за отримані послуги у вигляді благодійних внесків, розмір яких визначається суб'єктивно, а від суб'єктів господарювання – плати за тарифами, не затвердженими у встановленому порядку. Не сприяє розв'язанню визначеної проблеми.	X
Альтернатива 3	Причини для відмови відсутні. Обрана альтернатива є найбільш раціональним варіантом врахування інтересів всіх основних груп, на яких проблема справляє вплив.	У разі зростання рівня заробітної плати, тарифів на комунальні послуги та інших витрат, які включаються до собівартості послуг, тарифи будуть переглянуті.

Запропонований спосіб відповідає діючому законодавству, дозволить стабілізувати фінансовий стан закладів, не допускаючи погіршення якості послуг або припинення їх надання. Прийняття цього регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей, починаючи з дня набрання ним чинності.

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми.

Тарифи на платні медичні послуги, що пропонуються медичними закладами, в умовах ринкової економіки визначаються рядом зовнішніх та внутрішніх факторів.

Одним із зовнішніх факторів є регулююча роль держави на ціни та ціноутворення.

Державне регулювання цін і тарифів здійснюється згідно із Законом України «Про ціни і ціноутворення» та Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Згідно зі ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено право виконавчих органів міських рад встановлювати тарифи на платні послуги, що надають заклади охорони здоров'я комунальної форми власності.

Регульовані тарифи торкаються тільки тих медичних послуг, що надаються комунальними медичними закладами.

Цінова політика медичних закладів в значній мірі залежить від виду ринку, кожний з яких ставить свої проблеми в галузі ціноутворення.

Державне регулювання тарифів стримує їх ріст на ринку медичних послуг.

Проектом рішення виконавчого комітету Люботинської міської ради «Про встановлення тарифів на платні послуги по КНП «ЦПМСД» ЛМР ХО» ці тарифи встановлюються на економічно обґрунтованому рівні без прибутку.

Базою для визначення тарифів на послуги є розрахунок витрат, пов'язаних з безпосереднім їх наданням.

Основними складовими собівартості медичних послуг, які надають заклади охорони здоров'я міста, є:

- заробітна плата основного медичного персоналу;
- нарахування на заробітну плату;
- прямі матеріальні витрати та інші прямі витрати (вартість лікарських засобів та виробів медичного призначення, витрати на деззасоби, малоцінний та швидкозношуваний медичний інвентар тощо);
- загальновиробничі витрати.

Забезпечення умов для покращення результатів фінансово-господарської діяльності медичних закладів в умовах недофінансування галузі, жорсткої конкуренції на ринку медичних послуг, потребує постійного підвищення якості медичних послуг, оновлення матеріальної бази, підвищення кваліфікації медичного персоналу, що можливо лише при наявності коштів на ці заходи. Здійснення усіх завдань може бути впроваджено тільки при достатній кількості коштів.

Відповідно до вимог регуляторної політики повідомлення про оприлюднення проекту рішення виконавчого комітету Люботинської міської ради «Про встановлення тарифів на платні послуги по КНП «ЦПМСД» ЛМР ХО» та аналіз впливу регуляторного акта для обговорення та отримання зауважень, пропозицій від зацікавлених фізичних та юридичних осіб розміщені на офіційному порталі міської ради, міського голови, виконавчого комітету (<http://lubotin-rada.gov.ua>) в розділі «Регуляторна діяльність» для отримання пропозицій та зауважень протягом одного місяця.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги.

Заклади охорони здоров'я міста, що належить до комунальної власності територіальної громади м. Люботин Харківської області, підпорядковані міському відділу охорони здоров'я Люботинської міської ради.

Заклади мають ліцензії Міністерства охорони здоров'я України на медичну практику.

Платні послуги дають можливість забезпечити покриття першочергових потреб закладів та компенсувати витрати, пов'язані з їх наданням.

Введення рішенням регульованих тарифів на послуги забезпечить можливість користуватись ними широким верствам населення і спрямовано на забезпечення соціальної захищеності громадян та забезпечення належної якості послуг.

Враховуючи, що встановлення тарифів здійснюється шляхом публічного обговорення, то тарифи встановлюватимуться з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін.

На дію регуляторного акта можуть вплинути такі економічні зовнішні фактори як: підвищення тарифів на комунальні послуги, розміру мінімальної заробітної плати тощо, при яких розмір тарифів на платні медичні послуги може бути переглянутий.

Проект рішення не містить дискримінаційних або таких, що обмежують конкуренцію, норм.

У разі прийняття регуляторного акту виконавчим комітетом Люботинської міської ради будуть реалізовані повноваження, надані йому Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», а встановлені розміри тарифів забезпечать закладам беззбиткову роботу та можливість залучити кошти на поліпшення їх матеріально-технічної бази.

Виконання вимог даного рішення не потребує додаткових витрат виконавчого комітету Люботинської міської ради. Нагляд за дотриманням вимог регуляторного акту не потребує створення додаткових систем контролю і буде здійснюватися відповідно до чинного законодавства.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва відсутні.

В цілому, якщо залишити тарифи на зазначені послуги без змін, то заклади не в змозі будуть їх надавати, оскільки не зможуть покривати видатки, пов'язані з наданням цих послуг. Отже, населення і суб'єкти господарювання змушені будуть шукати дані послуги в інших закладах охорони здоров'я за межами м.Люботина, що призведе до незручностей та додаткових витрат для отримання цих послуг.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта.

Дія регуляторного акту не обмежена конкретним терміном – до моменту потреби. Зміни та доповнення можуть бути внесені після внесення відповідних змін до чинного законодавства України та у разі потреби – за підсумками аналізу відстеження його результативності, за пропозиціями закладів охорони здоров'я міста.

Враховуючи, що проект носить стратегічний характер та розрахований на довгострокову перспективу, термін його дії може бути зменшений лише в частині додатків при зміні умов оплати праці, вартості комунальних послуг, енергоносіїв та витратних матеріалів.

Соціальним наслідком від запровадження зазначеного рішення є гарантія щодо забезпечення захисту населення, недопущення зростання тарифів на платні послуги, що надаються медичними закладами.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта.

Основними показниками результативності даного регуляторного акта визначені такі показники:

- розмір доходів закладів охорони здоров'я міста за надані платні медичні послуги - передбачається збільшення доходів закладів;

- кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія акту, яким встановлюються тарифи на платні медичні послуги відповідно до вимог чинного законодавства - 2 комунальних заклади;

- кількість платних послуг (окрім медичної допомоги, яка надається безкоштовно), які надаватимуться фізичним та/або юридичним особам;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з положеннями даного регуляторного акту: вище середнього, оскільки всі зацікавлені особи: суб'єкти господарювання та фізичні особи, мали можливість ознайомитись з проектом регуляторного акта та аналізом його регуляторного впливу, які оприлюднені на офіційному порталі міської ради, міського голови, виконавчого комітету (<http://lubotin-rada.gov.ua>) в розділі «Регуляторна діяльність» з метою отримання зауважень.

До того ж, після прийняття рішення виконавчого комітету Люботинської міської ради «Про встановлення тарифів на платні послуги по КНП «ЦПМСД» ЛМР ХО» буде опубліковано в друкованих засобах масової інформації та оприлюднене на офіційному порталі міської ради, міського голови, виконавчого комітету (<http://lubotin-rada.gov.ua>) в розділах «Рішення виконавчого комітету» та «Регуляторна діяльність».

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта.

Відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватись самими КНП Люботинської міської ради шляхом аналізу фінансових показників діяльності закладів, за розрахунками яких встановлюються тарифи.

Базове відстеження результативності буде проведено протягом надходження зауважень і пропозицій, їх аналізу, у ІV кварталі 2020 року, але не пізніше дати набуття його чинності.

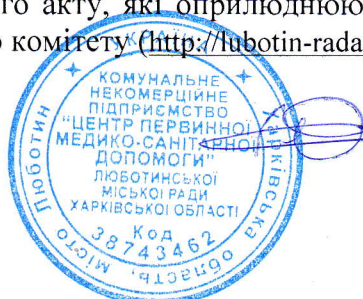
Повторне відстеження – не пізніше двох років з дня набрання чинності даного регуляторного акту, за результатами якого можна здійснювати порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань, вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватись раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акту.

Після виконання відповідних заходів готуються звіти про відстеження результативності регуляторного акту, які оприлюднюються на офіційному порталі міської ради, міського голови, виконавчого комітету (<http://lubotin-rada.gov.ua>)

Директор

Економіст

Чухен О.І.

Дудка Ю.Є.